

5.4.4 Abban az esetben, ha az Európai Bizottság – mint a kezdeményezési jog birtokosa és az általános érdekek védelmezője – által benyújtott európai jogiaktus-tervezet nem válik hatályos jogszabállyá, a Tanácsnak magyarázattal, sőt pontos indokokkal kellene szolgálnia a polgároknak azzal kapcsolatban, hogy miért akadt el a javaslat.

5.5 Hiteles és koherens tájékoztatás

5.5.1 Az EGSZB arra kéri a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki célzott és állandó tájékoztatási kampányokat az európai integráció vívmányairól és hozzáadott értékéről, illetve hogy már az általános iskolában vezessék be az „európai polgárságra való nevelést”. Ahhoz, hogy ez a tájékoztatás ne propagandaízü, hanem hiteles legyen, támaszkodnia kell a civil szervezetek hálózataira, lehetővé téve a politikák tartalmi kérdéseiről folytatott konkrét vitát. Az Európai Bizottság alapvető szerepet tölt be a kommunikációs tevékenység európai koherenciájának biztosításában is. Ennek alapján az Európai Bizottság jobban el kellene kötelezze magát az Unió politikáinak és mechanizmusainak védelme mellett, és nem szabadna semleges magatartással megelégednie.

Brüsszel, 2006. május 17.

6. Új „szövetség” létrehozásának elősegítése Európa és a polgárai között

6.1 Az európai szerződések aláírásával és ratifikálásával valamennyi tagállam önként kötelezettséget vállalt arra, hogy olyan integrációs folyamatban vesz részt, amelynek alapja az Európa népei közötti egyre szorosabb egység.

6.2 A gondolkodási időszaknak nem csupán a jelenlegi intézményi zsákutcából kell kiutat mutatnia, hanem főként arra kell azt felhasználni, hogy új konszenzus létrejöttét segítsük elő az integráció céljaival és egy realista, de ugyanakkor ambiciózus politikai tervvel kapcsolatban, amely lehetővé teszi a polgárok számára, hogy olyan Európáról álmodjanak, amely nemcsak békét hoz nekik, hanem valóban nagyobb jólétet és demokráciát is. Újra hitelessé tenni az európai tervet, és ismét legitimitációt kölcsönözni az integrációs folyamatnak – mindezek valóban nélkülözhetetlen feltételei az EU-ban ma tapasztalható identitásválság leküzdésének.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke

Anne-Marie SIGMUND

Európai Gazdasági és Szociális Bizottság vélemény – Tárgy: „Javaslat tanácsi határozatra a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokról”

COM(2006) 32 *final* – 2006/0010 (CNS)

(2006/C 195/18)

2006. február 10-én a Tanács úgy határozott, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 262. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a fenti tárgyban.

A bizottsági munka előkészítésével megbízott „Foglalkoztatás- és szociálpolitika, uniós polgárság” szekció véleményét 2006. május 3-án elfogadta. (Előadó: Wolfgang GREIF)

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2006. május 17–18-án tartott 427. plenáris ülésén (a 2006. május 17-i ülésnapon) 91 szavazattal, ellenszavazat nélkül, 1 tartózkodás mellett elfogadta a következő véleményt:

1. Az Európai Bizottság határozati javaslata

1.1 2006 elején az Európai Bizottság határozati javaslatot terjesztett a Tanács elé a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokról.

Ebben a 2005-ben elfogadott, 2005–2008-ig terjedő időszakra vonatkozó iránymutatásoknak változatlan formában történő megtartását javasolta, valamint a tagállamoknak azt ajánlotta, hogy a munkaerőpiacra vonatkozó politikáikat és a foglalkoztatáspolitikájukat továbbra is az abban lefektetett prioritásokkal összhangban folytassák.

1.2 Ezzel a javaslattal az Európai Bizottság a lisszaboni stratégia reformja kapcsán elindított új irányítási ciklust követi, melynek értelmében az átfogó gazdaságpolitikai iránymutatásokkal együtt, integrált csomag keretében elfogadott foglalkoztatáspolitikai iránymutatásokat lényegében csak háromévenként kellene teljes egészében felülvizsgálni.

1.3 Ez azt is jelenti ugyanakkor, hogy a tagállamok a Tanácsban 2006-ra vonatkozóan nem használták ki a lehetőséget a köztes időszakban esetleg szükségessé vált kiigazítások elvégzésére.

Ezt az európai bizottsági határozatot a tagállamok által 2005 őszén előterjesztett nemzeti reformprogramoknak az éves jelentés és a közös foglalkoztatási jelentés keretében elkészített értékelése előzte meg.

2. Az EGSZB megjegyzései

2.1 Az EGSZB már a 2005–2008-ig terjedő időszakra vonatkozó iránymutatások elfogadásáról szóló véleményében⁽¹⁾ is üdvözölte az új, integrált megközelítést és a több évig tartó ciklust, és többek között az alábbiakat állapította meg:

- a gazdaságpolitikai iránymutatások és a foglalkoztatáspolitikai iránymutatások néhány pontja nincs összhangban egymással;
- a siker mindenekelőtt attól függ, hogy a tagállamok komolyan veszik-e kötelezettségeiket, és az elfogadott prioritásokat nemzeti szinten átültetik-e a gyakorlatba;
- a nemzeti parlamentek, a szociális partnerek és a civil társadalom valódi bevonását a foglalkoztatáspolitikai koordináció minden egyes szakaszában biztosítani kell.

2.2 Az EGSZB ezenkívül rámutatott, hogy a 2005–2008-ig tartó időszakra vonatkozó iránymutatások megfogalmazásában néhány módosítás szükséges, különösen az alábbi prioritások tekintetében:

- a fiatalok munkaerő-piaci beilleszkedésének elősegítését célzó politikai intézkedések, melyek célja nem utolsósorban olyan első munkahely megszerzésének a lehetősége, amely kilátásokat biztosít a jövőre nézve;
- a tudásalapú gazdaságra való áttérésre irányuló intézkedések, különös tekintettel a munkahelyek minőségének javítására és a munkatermelékenység fokozására;
- a munkaerőpiac vonatkozásában a nemek közötti egyenlő bánásmódot érintő kérdések, és ezzel összefüggésben a munka és a család összeegyeztethetőségére irányuló intézkedések;
- a munkaképes népesség előregedése által okozott kihívás, valamint
- a munkaerőpiacon az életkor, fogyatékoság vagy etnikai származás alapján történő megkülönböztetés elleni fokozott küzdelem szükségessége.

2.3 Az EGSZB egyetért az egyes tagállamok 2005-ös nemzeti terveinek foglalkoztatáspolitikára vonatkozó részeiben foglalt politikát vizsgáló – az Európai Bizottság felkérésére készült – *Cambridge Review Report*-ban található következtetésekkel, melyekből kitűnik, hogy bár a fenti 2.2. pontban ismertetett horizontális területeken egyedi intézkedéseket határoztak meg, számos tagállam összességében nem tulajdonított ezeknek kellő fontosságot.

Mivel sok tagállamban a munkaerő-piaci helyzet alig javult, valamint a nemzeti szintű végrehajtás ezeken a területeken továbbra is hiányos, az EGSZB elsődleges fontosságúnak tartja, hogy a tagállamokhoz intézett éves ajánlás különlegesen nagy hangsúlyt fektessen ezekre a pontokra, és adott esetben a több-

éves iránymutatás tekintetében a szükséges kiigazítások is megtörténjenek.

2.4 Ez különösen igaz a konkrét és kötelező erejű foglalkoztatáspolitikai és a munkaerőpiacot érintő európai szintű célkitűzések nagymérvű hiányának vonatkozásában.

- A 2005–2008-ig terjedő időszakra vonatkozó iránymutatások elfogadásával a világos és mérhető célok referenciaértéké való mérséklése nincs összhangban a korábban az európai foglalkoztatási stratégia által követett, a tagállamok számára egyértelmű kötelezettségeket meghatározó világos keretet biztosító megközelítéssel.
- Ehelyett minden tagállamnak a nemzeti parlamenttel és a szociális partnerekkel folytatott konzultációt követően a kidolgozandó nemzeti reformprogramok keretében az iránymutatások nemzeti szintű végrehajtására vonatkozó egyedi célkitűzéseket kellett megállapítania.

2.5 Az EGSZB már egy évvel ezelőtt is rámutatott, hogy ez az európai szinten elfogadott prioritások nemzeti végrehajtásának kötelező jellegét további gyengítheti, mivel a tagállamok foglalkoztatáspolitikai intézkedései nem mérhetőek többé konkrét és számszerűsíthető európai célkitűzésekhez.

Ez az aggály – különösen a kötelező célkitűzések mérséklésének tendenciája – egy évvel később, a tagállamok által előterjesztett nemzeti reformtervek foglalkoztatásra vonatkozó részének első áttekintése során messzemenőig beigazolódott. Ahogyan azt több oldalról is megállapították, az Európai Bizottsághoz benyújtott számos nemzeti reformprogram nem igazán nevezhető ambiciózusnak a munkavállalók jogait és kötelességeit figyelembe vevő foglalkoztatáspolitikai tekintetében:

- először is – az elmúlt évekhez hasonlóan – gyakran már folyamatban lévő intézkedésekről számolnak be, amelyek már különben is szerepeltek a nemzeti kormányzat napirendjén;
- másrészt sok nemzeti reformtervben hiányoznak a konkrét információk arra vonatkozólag, hogy azokat mikor, hogyan, milyen forrásból és kinek kellene megvalósítani.

Tekintettel a tagállamok munkaerő-piaci politikájának felépítésében fennálló különbözőségekre és eltérő problémákra, az iránymutatások végrehajtása során egy bizonyos mértékű rugalmasság alapvetően helyénvaló. Amíg a 2.4. pont alatt felsorolt feltételek fennállnak, mindenképpen el kellene kerülni, hogy az újraindított lisszaboni stratégia célkitűzései a túl kismértékű konkretizáció miatt meggyengüljenek.

2.6 Az EGSZB ezért célravezető intézkedéseket sürget, melyek hozzájárulnak a nemzeti reformprogramok minőségének jövőbeli javulásához, hogy azok az időbeli ütemezés, a felelősség és – amennyire lehetséges – a megfelelő pénzügyi alapok tekintetében több kötelezettséget foglaljanak magukban.

A nemzeti reformtervek leginkább csak az átfogó lisszaboni foglalkoztatási célkitűzésekre vonatkozó nemzeti kötelezettségeket tartalmazzák (teljes foglalkoztatás, nők, idősek). Az EGSZB támogatja a további konkrét célok kitzítését a fiatalokat

⁽¹⁾ Az EGSZB 2005. 05. 31-én kelt, „Javaslat tanácsi határozatra (az EK-Szerződés 128. cikkének alkalmazásaként) a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokról” című véleménye (Előadó: Henri Malosse) (HL C 286., 2005.11.17.).

sújtó munkanélküliség elleni harc, az egyenlőség és az egész életen át tartó tanulás ösztönzése, a fogyatékkal élők⁽²⁾ támogatása, az óvodai és iskolai infrastruktúra bővítése, valamint az aktív munkaerő-piaci politika számára biztosítandó források terén. Erre vonatkozólag ugyanis csak kevés tagállam terjesztett elő ambiciózus javaslatokat.

Ennek tükrében az európai célok újraélesztése és az iránymutatásokban való előírása komoly erőfeszítést igényel.

2.7 Az EGSZB arra is rámutatott, hogy a nemzeti reformprogramok sikerének egyik legfontosabb feltétele az összes érintett társadalmi szereplő – különösen a szociális partnerek – lehetőleg legszélesebb körben történő bevonása a folyamat minden egyes szakaszába.

Ezzel összefüggésben az EGSZB sajnálatát fejezi ki, hogy a nemzeti tervek kidolgozása során gyakran hiányzott a szociális partnerekkel folytatott szükséges konzultáció és a civil társadalommal folytatott valódi vitára sem került sor. Ez nem utolsó sorban a reformprogramok összeállítására rendelkezésre álló igen korlátozott időnek volt köszönhető, ahogyan azt a foglalkoztatási bizottság *Cambridge Review Report*-jában, az országérteklő jelentések elemzésében meg is jegyzi.

Az EGSZB úgy véli, hogy az összes érintett társadalmi szereplő ilyen bevonása elengedhetetlen, például a munkaerőpiac rugalmasságának és a foglalkoztatás messzemenő biztonságának valódi összeegyeztetéséhez a munkaerő-piaci politikán belül.

Az EGSZB szerint a civil társadalom bevonásának hiánya az egyik oka annak, hogy a legtöbb tagállam csak csekély erőfeszítést tett a „szociális biztonság” pillérjének a nemzeti reformtervbe való beépítésére.

2.8 Ezzel összefüggésben az is megállapítható, hogy a legtöbb reformprogram csak kevés figyelmet szentel annak, hogy a munkaerőpiac szerkezeti reformja mellett a növekedés és a foglalkoztatás keresletorientált intézkedések által történő fellendítése is szükséges. Ezzel kapcsolatban az EGSZB az elmúlt időszakban többször is rámutatott, hogy ehhez mind európai, mind nemzeti szinten „egészséges makrogazdasági környezetre” van szükség.

A foglalkoztatáspolitikai terén érezhető javulás sok tagállamban csak fenntartható gazdasági fellendüléssel érhető el. A növekedésben és a teljes foglalkoztatottságban rejlő potenciál kihasználásához megfelelő keretfeltételeket kell létrehozni, amelyek

mind a külső, mind a belső kereslet számára kedvezőek. Csak kevés tagállam helyez elegendő hangsúlyt ebben az értelemben nemzeti reformprogramjában a gazdaság élénkítésére.

2.9 Az EGSZB ezzel összefüggésben többször is rámutatott, hogy a foglalkoztatáspolitikai erőfeszítések a megfelelő európai és nemzeti szintű finanszírozás nélkül nem lehetnek sikeresek. Az erre vonatkozó prioritásokat ezért a költségvetés tervezése során figyelembe kell venni. A *Cambridge Review* ebben a tekintetben is ellentmondást állapít meg a legtöbb tagállam esetében a munkaerőpiac-politikai kezdeményezésekre vonatkozó javaslatok és a végrehajtásukhoz hiányzó költségvetési fedezet vonatkozásában.

Növelni kellene például a tagállamokban a költségvetés mozgásterét a megfelelő infrastruktúrára irányuló beruházások terén. A nemzeti reformprogramokat úgy kellene megtervezni, hogy azok egy Európa-szerte koordinált gazdasági élénkítő programot eredményezzenek. Ennek fontos részét képezik az állami beruházások. Ezzel összefüggésben a TEN-projektek finanszírozásának a jövőbeli EU-költségvetésben tervezett radikális csökkentését a források újraelosztásával vissza kell vonni.

Az EGSZB kéri ezeknek és a növekedést és foglalkoztatást akadályozó más megszorításoknak a figyelembevételét a 2007–2013-ig tartó időszakra vonatkozó pénzügyi terv konkrét formába öntése során.

3. Nyomon követés

3.1 Az EGSZB kéri, hogy a részvételi demokrácia elvének biztosítsanak megfelelő teret a nemzeti reformprogramok végrehajtása során a tagállamokban és az elkövetkezendő években a foglalkoztatáspolitikai iránymutatások tekintetében egyaránt. A lisszaboni folyamat foglalkoztatáspolitikai pillérre terén sürgetően fontos előrelépés nagymértékben ezen múlik.

3.2 Ezzel összefüggésben az EGSZB megismétli felajánlását, hogy a nemzeti gazdasági és szociális tanácsokkal és hasonló intézményekkel együtt a jövőben aktív szerepet vállalna elsősorban annak megfigyelésében, hogy a tagállamok hatékonyan alkalmazzák-e az iránymutatásokat.

3.3 Az iránymutatások elkövetkezendő években szükséges kiigazításának tekintetében az EGSZB saját kezdeményezésű vélemény megfogalmazását mérlegeli.

Brüsszel, 2006. május 17.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság

elnöke

Anne-Marie SIGMUND

(²) Az EGSZB 2006. 04. 20-án kelt, „A Bizottság közleménye a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A fogyatékkal élők helyzete a kibővült Európai Unióban: az Európai Akcióterv 2006–2007” című véleménye (Előadó Tatjana Greif).